

KOMMUNUVAL 2012

Tróndur Sigurðsson
Valevni fyri Javnaðarflokkin

Vilt tú stuðla Jørgen og Kaj Leo?

Ein atkvøða til BADH flokkarnar 13. november er ein stuðul til ekstrema høgrapolitikkin

Heldur tú tað vera í ordan, at hálønt fáa 7000 krónur í skattalætta um mánaðin, meðan láglønt einki fáa?

Er tað í lagi at taka frá komandi ættarliðum við at forskatta pensiónir?

Er tað ókey, at samgongan noktar at pilka við ta fúlu skipanina við koyripengum?

Tekur tú undir við, at makrelkvoturnar verða lutaðar út politiskt?

Heldur tú tað verða rætt at skerja mentanina? At áseta brúkaragjöld í heilsuverkinum? At niðurleggja landsbankan?

Kennir tú teg tryggja/n undir leiðsluni hjá Jørgeni og Kaj Leo? Kommunuválsnýrseg

ikki um landspolitikk. Men á kommunuvalum geva fólk kortini til kennar hvat tey halda um landspolitikk.

Um flokkarnir í samgonguni vinna kommunuvalið, so fara teir at siga, at teir við hesum hava fingið prógv fyri, at teirra politikkur hevur undirtøku.

Hevur tú hug at geva teimum hetta herðaklappið? Vilt tú stuðla tí ekstrema høgrapolitikki, sum vit uppliva í løtuni?

Um tú vilt vísa, at tú IKKI tekur undir við øllum hesum – so veitst tú, hvat tú skalt velja!

eftir
Levi Mørk
Levi Mørk, býráðslim og valevni Javnaðarfloksins á Lista C til kommunuvalið

Styrkið tey eldru!

Núverandi samgonga er við at niðurlaga vælfærdarsamfelagið, soleiðis at ráð ikki vera til tær tænaastur, sum eldri borgarar gjøgnum eitt langt lív hava uppiborið rætt til. Vit mugu hava ein eldrapolitikk nú, sum tryggjar teim eldri betri livikor bæði nú og framyvir.

Vælfærdarskipanirnar í Norðanlondum hava givið fólki rættindi til at fáa undirvísing, sjúkraviðgerð, fólkapensjón og aðrar vælfærdartænaastur, men hesar tænaastur kosta. Tí er skatturin lutfalsliga høgur í hesum londum. Flest fólk vilja kortini fegin gjalda fyri tænaasturnar umvegis skattin, heldur enn at uppgjeva okkara samhaldsfasta vælfærdarsamfelag.

Men í Føroyum er føroyska vælfærdarsamfelagið komið í vanda av politikkinum hjá núverandi samgongu. Fyrst var fólkapensjónin niðurlagað, og nú gevur flat-skatturin teim múgvandi skattalætta, men økir um byrðurnar hjá veikaru samfelagsbólkunum. Inn-tøkurnar hjá landskassanum minka og harvið versnar støðið á vælfærdartænaastunum. Henda gongd má steðgast NÚ.

Nógvir pensionistar hava einans fólkapensjónina og samhaldsfasta at liva av. 14 prosent av pensionistunum í Føroyum eru beinleiðis í fátækkravága. Hetta er ikki ein støða, Javnaðarflokkurin kann finna seg í. Vit kunnu ikki sleppa teimum upp á fjall, sum lögdu lunnar undir okkara vælfærdarsamfelag og hava goldið skatt alt sítt lív. Pensjónsskipanin má dagfórst, og langtíðarætlanir mugu gerast fyri eldraðkið, soleiðis at fólk kunnu leggja sær ellisárini tilrættis uttan at óttast. Harumframt má tað gerast biligari at búgva í Føroyum. Prísurin á neyðsynjarvørum má niður, so fólk hava ráð at liva her.

Betri raðfestingar á eldraðkinum

Í Danmark fara at vera meira enn 30 prosent fleiri eldri um 10 ár í mun til í dag. Í Føroyum er henda gongd væntandi í enn størri mun, av tí at vit hava so stóra fráflyting – serliga av ungum kreftum og av kvinnum, sum oftast eru tær, ið eisini taka sær av teimum eldru. Í sama 10 ára tíðarskeiði fara umleið ein triðjapartur av røktarstarvsfólkunum á pensjón, samstundis sum at nýggjar uppgávur koma afturat á eldraðkinum, ið mennist, sum alt annað.

Tað sæst á øllum brøgdum, at um kommunan ikki fyrireikar seg nú, kunnu vit skjótt fáa ein stóran trupulleika. Stórir tórvur er á betri ætlanarlegging á eldraðkinum, um kommunan skal kunna megna framtíðar avbjóðingar. Her má raðfestast, og her má hugsast nýtt. Tað er nú, vit mugu finna loysnir, so vit eisini um 10 ár megna at geva okkara eldru livilig kor.

Tey eldru eru eitt tilfeingi

Tey eldru verða ofta rópt "eldrabyrðan" í miðlum, men sannleikin er, at størsti parturin av teim eldru eru frísk og virkin fólk, ið eisini skapa virðir. Tey eru sanniliga ikki bara ein útreiðsla. Fólk í dag liva longri, men við betri heilsu enn nakrantíð. Nógvir eldri hava eisini tryggjað seg væl peningaliga. So hóast tey eru eldri, kunnu tey ikki rópast veik. Hetta eigur eldrapolitikkurin eisini at taka atlit at.

Eldraðkið má mennast soleiðis, at dentur verður lagdur á tilboð, sum styrkja tey eldru, soleiðis at tey varðveita heilsuna og orkuna so leingi sum gjørligt. Samstundis mugu tey, sum treingja allarmest, kunna fáa ta hjálp, teimum tørvar. Tað ræður um at taka útgangsstøði í, at hóast nøkur eldri hava brúk fyri eitt sindur av hjálp, so hava tey kortini ofta ávísar orku, ið kann brúkast til at økja um livsgóðskuna og fyrirbyggja sjúku – um so er, at kommunan veitir teimum góðar umstøður til tað.

Hjálp til sjálvhjálps so vítt gjørligt

Ráð og hendur eru ikki til alt. Av tí at kommunan hevur avmarkaðar upphæddir at ráða yvir, mugu pengarnir brúkast so væl sum gjørligt. T.d. kann nýggj tøkni vera við til at gera tey eldru meira sjálvhjálpin og minka um tørvin á hjálp. Góðar heilsu- og røktartænaastur tryggja, at fólk kunnu vera búgvandi heima sum longest – herundir heimahjálps, endurvenjing, dagtilboð, eldraíbúðir, mat-tænaastur, reingerðing, fyrirbyggjandi heimavítjanir o.s. fr. Hesar tænaastur mugu ikki skerjast, tí fyri hvørja av hesum tænaastum, sum verður skerd, verður tórvurin á dýrum røktarheims- og sam-býlisplássum bara størri.

Eldri, sum av ymiskum ávum eru óhjálpin og hava tórv á medisinskari og aðrari viðgerð í longri tíð, mugu sjálvandi hava trygd fyri, at pláss er fyri teimum á røktarheimum, heldur enn at tey liggja á sjúkrahúsum.

Tað sleptst heldur ikki uttanum, at nøkur eldri gerast minnisveik, harav summi púra broyta persónsmensku. Hesi mugu fáa ta serligu hjálp, teimum tørvar. Fígging má tí vera tøk til at nøkta akutta tørvin, umframt til at styrkja heilsufakliga støðið hjá røktarstarvsfólkum, so tey kunnu taka sær av serliga røktarkrevjandi fólki á besta hátt.

Samstarv við privata vinnu

Ein møguleiki, sum kann lætta um á summum økjum, er, at kommunan samstarvar við privata vinnulívið, sum eisini kann vera við til at loysa ymiskar uppgávur á eldraðkinum. Her kann landið tryggja eina löggávu, sum ger tað lokkandi fyri vinnuna t.d. at byggja íbúðir til eldri og onnur røktarkrevjandi fólk ella t.d. at bjóða ymiskar tænaastur til tey. Borgararnir mugu hava rætt til at velja, hvørjar tænaastur, tey vilja hava, og frá hvørjum. Privatir tænaastuveitarar kunnu t.d. fáa iskoyti frá kommununi í mun til, hvussu nógv teirra tænaastur geva teimum eldru hjálp til sjálvhjálps og styrkja evni teirra til eginumsorgan.

Nógvir kann gerast, um bara vit raðfesta tað og nýta hugflogið. Gongur tú inn fyri tí eldrapolitikki, sum her er lýstur við fáum orðum, so er at seta krossin við Levi Mørk, javnaðarvallevni á Lista C á kommunuvalinum.

Vígdis Johannesen
Tórshavn, valevni fyri Tjóðveldi

Meiri vinnulív til Havnar

Samsvar má vera millum vinnu, gransking og karmar í eini kommunu.

Tórshavn er ein býur við nógvum almennum virkseimi, men gongdin seinnu árin er, at stovnar verða fluttir til aðrar kommunur, og soleiðis missur Havnin arbeiðspláss. Tí er alneyðugt at fáa

arbeiðspláss í primervinnuni til býin. Tíbetur er komið væl áleiðis við at fáa fiskavirkið í býnum at lata uppافتur. Hetta verður gjørt í tóttum samstarvi millum politikarar, fakkfeløg og vinnu.

Vit í Tjóveldi vilja tryggja, at jaliga gongdin í hesum umráðandi máli heldur fram, eisini eftir kommunuvalið. Tórshavn er týðandi havnabýur. Verður rætt at-borið, kann Havnin fáa enn

størri týðning, um samstarvið í Norðurhøvum verður styrkt. Eitt nú liggja vit væl fyri, tá hugsað verður um komandi farleið norður um Grønland.

Hendan nýggja møguleika og oljuvinnu mugu vit av øllum alvi búgva okkum út til eins og vit mugu stuðla væl upp undir at menna ferðavinnuna í høv-uðsstaðnum.

Verður farið rætt og skynsamliga fram í øllum hesum lutum, skapar hetta nógvir nýggjar arbeiðspláss og harvið tann livandi býin, sum vit fegin vilja hava.